

BE-A0518_116804_115534_DUT

**Archief van de Onze-Lieve-Vrouwabdij van Berne
te Vilvoorde**

**Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium**

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Taal en schrift van de documenten.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief	5
Archiefvormer.....	5
Archief.....	5
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN	7
Archief van de Onze-Lieve-Vrouwabdij van Berne te Vilvoorde.....	7

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

Abdij Berne te Vilvoorde

Periode:

1587-1787

Archiefbloknummer:

BE-A0518.1806

Omvang:

- Laatste inventarisnummer: 20757
- Omvang geklasseerd: .08 m

Archiefbewaarplaats:

Rijksarchief te Leuven

Raadpleging en gebruik***VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING***

De archiefstukken zijn vrij raadpleegbaar.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie gelden de voorwaarden in tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

TAAL EN SCHRIFT VAN DE DOCUMENTEN

De stukken zijn in het Nederlands, Frans en Latijn.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

De Onze-Lieve-Vrouwabdij van Berne behoorde tot de norbertijnerorde en werd in 1134 door de plaatselijke edelman Fulco gesticht in het gehucht Bern (Gelderland), vlakbij Heusden. De eerste kloosterlingen waren afkomstig van de abdij van Mariënweerd. Berne behoorde tot de Brabantse circarie en maakte oorspronkelijk deel uit van het bisdom Utrecht. Na de bisdommenhervorming van 1559 kwam de abdij in het nieuw opgerichte diocees van 's-Hertogenbosch te liggen. De gemeenschap had zwaar te lijden onder de religieuze troebelen in de tweede helft van de 16de eeuw. In 1567 werd de abdij geplunderd; twaalf jaar later, in 1579, sloeg het noodlot opnieuw toe en ging het gebouw in de vlammen op. Hierdoor waren de religieuzen genoodzaakt de site te verlaten. Via omzwervingen langs 's-Hertogenbosch en Maarsbergen belandden ze uiteindelijk in 1629 in Heeswijk (Noord-Brabant), waar ze sinds jaar en dag bezittingen hadden. Na de vrede van Munster (1648) vreesde de communautiteit voor haar veiligheid indien ze nog langer in de Republiek zou blijven. In 1649 besliste ze dan ook uit te wijken naar de Zuidelijke Nederlanden en zich in Vilvoorde te vestigen. Ondanks de verhuizing bleven de religieuze activiteiten van de abdij zich concentreren op de Noordelijke Nederlanden, waar haar religieuzen in verschillende parochies actief waren. In 1798 werd de Vilvoordse refuge geconfisqueerd door de Fransen en raakten de leden verspreid. Uiteindelijk zou de abdij een doorstart kennen in 1857 in Heeswijk, waar ze tot op de dag van vandaag nog bestaat.

ARCHIEF

Het Rijksarchief bezit slechts enkele stukken van het rijke archief van de abdij van Berne, dat voor de rest quasi volledig bij de gemeenschap in Heeswijk berust. In 1922 werden de toen reeds aanwezige stukken door Alfred d'Hoop in zijn inventaris van het Brabants kerkarchief opgenomen.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

- 5564** **ARCHIEF VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWABDIJ VAN BERNE TE VILVOORDE**
Afschrift van de stichtingsakte uit 1134. 1622. 1 stuk
- 20244** Overzicht van alle akten betreffende de refuge te Vilvoorde. [17de eeuw].
1 stuk
- 20757** Vonnis in een proces met de schepenen van 'Berlecom' betreffende het
heffen van belastingen op de tienden. 1587. 1 katern
- 5565** Staat van goederen en lasten, opgegeven aan de regering, krachtens de
edicten van 22 mei 1786 en 4 januari 1787. 1787. 1 katern